

Nyíró András:

MIÉRT JÓ AZ OPLOGÓ? Az új vizuális népművészetről

Az oplogó jó. Legalábbis félmillió hazai mobilos így gondolhatta, amikor letöltötte saját működési jelét. Olyan huncutság ez, mint a cserélhető előlap, csak olcsóbb, és kíméli a környezetet. Az ember a képére formálja a telefonját. A *letöltés* népszerűségére ez elég magyarázat. De vajon miért *rajzolnak* olyan sokan oplogót? A 777sms oplogószerkesztőjével egy év alatt 25 000 logót alkottak. Ez nem néhány hóbotos alkotási dühének termése, a napi 60-80 új oplogó egy új vizuális népművészet megnyilvánulása.

Miért jó az oplogó? A kérdés tavasszal merült fel, az Első Művész-oplogó Kiállítás szervezésekor. A festőművészek oplogó méretarányú vászhatnak kaptak, de nehezen barátkoztak meg a szokatlanul elnyújtott alakokkal, hiszen ilyen formát hiába keresünk művészettörténeti könyvekben. Az alkalmazott grafikusok is küzdenek a nyújtott téglalappal, ez látszik az internetes bannereken. És ez csak a méretarány. Az oplogó kicsi, rossz a felbontása és fekete-fehér. Nagyítani, kicsinyíteni nem érdemes, szétesik a kép. Aki oplogót akar rajzolni, annak oplogóban kell gondolkoznia.

Névtelen piktorainkat nem zavarják ezek a gondok. A 74x12 pixel rajztechnikája megalázóan egyszerű, azt is csábítja, akit rajzból felmentettek. Végre egy felület, ahol az ötlet fontosabb, mint a technika! A kezdők számára az első lépés a feliratozás, hemzsegnek a nevek és üdvözlőszövegek. Sokan azt adják vissza, amit a leggyakrabban látnak, népszerű a brandek oplogósítása. A dj-k és remix albumok korában nem erény az eredetiség, a rajzosok önfeledten másolnak, mixelnek, ismételnék, idéznek. A motívumok és az ötletek szabadon roamingolnak az interneten, a nemzetközi logókultúrában kevés a helyi íz. Az újabb telefonok nagyobb méretet, jobb felbontást, színeket, és animációt kínálnak, de ebben a világban már kell majd tudni rajzolni. Ezekkel a lehetőségekkel régóta gazdálkodik az internetes, e-mailes képkultúra, de ez is inkább a profik szabadidős tevékenységére épül, mint az utca emberének próbálkozásaira.

Az igazi digitális minimal nem az oplogó, hanem a smiley, ahol 25-30 jelből kell okosan gazdálkodni. Ez annyira kevés, hogy a smiley-ábrázolás kibontakozásának korlátja lett, mindössze néhány ezer az értelmezhető kombinációk száma. Ehhez képest az oplogó szinte végtelen variációs lehetőséget kínál. Ábrázolható

a fény és árnyék, árnyalatok, mozgás, az érzelmek, perspektíva és a plánok. A nyújtott méretarány problémájára kézenfekvő válasz, hogy négyzetekre osztják a teret, és ebben az otthonosabb környezetben ismétlik, tükrözik, forgatják a motívumokat, fázisokat rajzolnak. Az eszköz meghatározza a művet: a 777sms oplogószerkesztőjében ezek a feladatok kényelmesen megoldhatóak. Máskor az ismeretlen alkotó mintha összekacsintana a közönséggel, a képalkotási konvencióknak fittyet hányva végletekig leszűkíti a képkivágást, vagy beleerőszakolja a nyújtott téglalapba a témát. Sokan reflektálnak arra, hogy az oplogó a telefon kis képernyőjén jelenik meg, a rajz elhelyezésével készítetik a nézőt, hogy forgassa a készüléket, vagy ál-rendszerüzenetekkel riogatnak.

Az oplogó üzenet is lehet, a mester nem csak saját, de ismerőse telefonjára is küldheti alkotását. A legtöbb üzenet szerelmi vallomás, ezután jönnek az üdvözlések, és a díztáviratok hangulatát idéző jókívánságok. Az oplogó feladója az sms-sel ellentétben rejtve marad, ezért burjánzanak az inzultusok is.

A tulajdonos határozza meg, hogy ki láthatja az oplogót, nyilvánossága korlátozott, ebben a tetováláshoz áll közel. Személytelenségében viszont a graffitira hasonlít. Ez a semmi művészete, bitekből áll, eltüntetése egy mozdulat, kirakása nem vállalás, hanem pillanatnyi szeszély. Talán ezzel magyarázható, hogy sok a pornográf ábrázolás, de nem találkozunk a falfirkákon gyakori rasszista megnyilvánulásokkal. Az oplogók teljes tematikus osztályozása megtalálható a 777sms weboldalon.

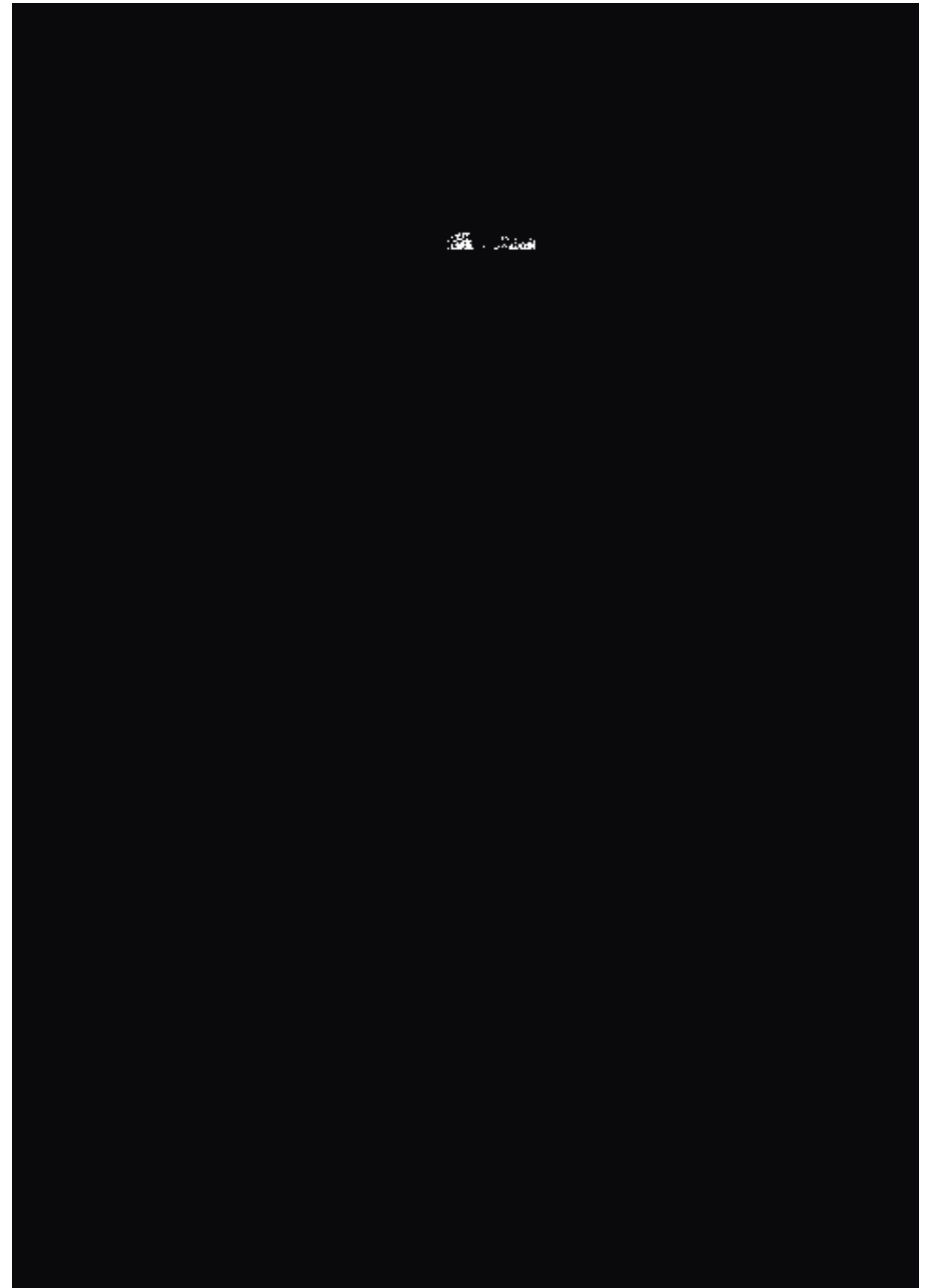
Az oplogó nem kivétel, a vizuális népművészetek kedvelik a nehéz, kényelmetlen felületeket. Az akadémiai képzőművészet nem hajol le azokért a lehetőségekért, amikkel a tojásfestés, a graffiti és a tetoválás dolgozik. Mindháromból felbukkan számos motívum az oplogókban. Az oplogó divatjának erejét azon mérhetjük majd, hogy visszafelé mennyire érvényesül ez a hatás.

Az oplogó kicsi, vacak, de a miénk. Ezért jó.

A dolgozat elkészítéséhez sok segítséget és ötletet kaptam barátaimtól és kollégáimtól: Bognár Attilától, Kaprinay Zoltántól, Lovas Róberttől, dr. Máriás Bélától, Mihala Judittól, Turi Lászlótól.

Fekvő négyszög: Amikor négyzetekre bontják

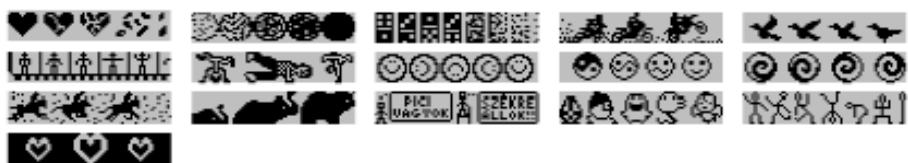
Ismétlés

Tükrözés

Fázisok

Sorozat

Csoportok

Nézetek

Az oplogókat a www.777sms.hu oldalon található Nagy Oplogó Tárból válogattam.

Fekvő négyszög: Elhelyezés

Fekvő alak

Kínálkozó méretarány

Elfordított kép

Fejjel lefelé

Ferde

Aszimmetria

Kijelző

Fekvő négyszög: Kivágás

Felület kitöltése

Keret

Nyújtás (long vehicle)

Konvencionális szűk képkivágás

Nem konvencionális szűk képkivágás

A téma beszorítása a képkivágásba

Fekete-fehér

Árnyalatok

Fény és árnyék

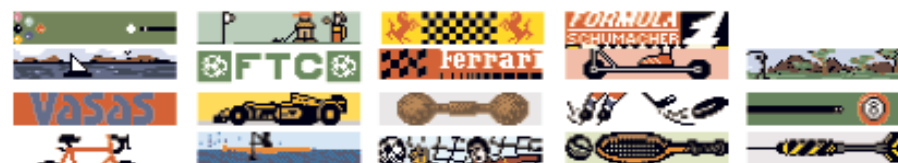
Kontraszt

Színimitációk

Kiszíneztünk néhány oplogót, hogy lehessen látni a hatást.

Felbontás: minőség

Fotorealisztikus

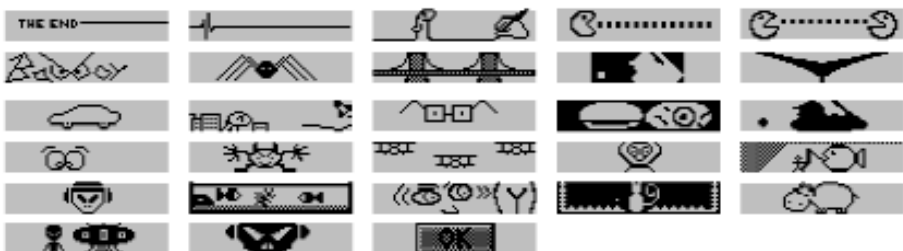
Hiperrealista

Vonalas

Minimal

Naiv

Felbontás: technikák

Plánok

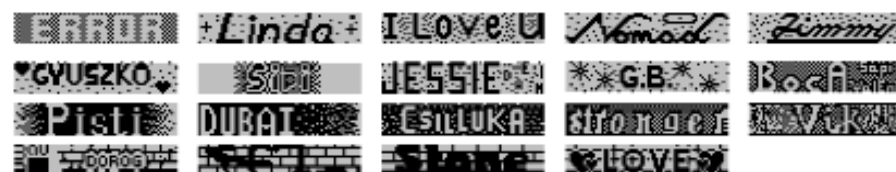
Perspektíva

Összehasonlító méretezés

Háttér

Érzelem

Mozgás

